Rejsen til Amerika

Af Aage Bach Jensen

Fra min tidligste barndom og til nu har jeg boet ved Hals Nørreskov og færdedes i Hals, så jeg har mødt mange af egnens beboere, nogle med lidt skæve eksistenser, andre med en personlighed, der er deres egen, godt og vel endda. Vi skal møde nogle og opleve episoder i deres liv, der beriger os, og får os til at mindes dem med et smil af eftertænksomhed.

En aften mødtes den Lange Arne, Slå Hø Ejner og Hjul Otto, oppe hos den enarmede Emil i Nørregade. Fich Emil som han også hed, er vistnok af tysk oprindelse flere slægtled tilbage. Han var gift med Grethe og fik flere børn, men Grethe døde og det fik Emil til at slå sig på flasken.

Emil havde et handicap med den ene arm. Den havde han mistet ved en vådeskudsulykke, på en havjagt greb noget fat i aftrækkeren på jagtgeværet og skuddet tog Emils ene arm. Han ernærede sig i flere år som fiskemand. En trækvogn der rummede nogle kasser fisk udgjorde forretningen, og et bræt med nogle søm var det hjælpemiddel, der gjorde det muligt at flå og slagte fladfisk med en hånd.

Med sin færden i omegnen ude på landet, fik Emil kontakt til mange mennesker, og Grethe og Emils hjem blev samlingspunkt for egnens unge, hvor der blev spillet kort og fortalt historier. Det var før krigen, jeg var senere med på besøg der som barn, men kan ikke huske Grethe, men to af børnene, Alfred der blev formand for Fagforeningen og Hans der var arbejdsmand, boede i Hals til de døde. Emils hus lå mellem Fattiggården og Husflidsskolen, et lille hvidt hus med rødt tag der havde valmede gavle, en lille sti førte op til Nørregade, mine forældre kom der en gang imellem. Jeg husker svagt stuen med mange blomster og et spisebord midt i stuen, en enkelt klubstol i et hjørne og ferniseret gulv. Efter Grethe døde gik det baglæns for Emil, hyggen forsvandt og det blev vennerne, der kom til at holde liv i det lille hus.

En aften de fire gutter mødtes, blev der drukket tæt, snakken blev præget af den overståede krig, selvom det nu var en del år siden, og de dårlige tider for raske karle der savnede udfordringer, man enedes om at emigrere til Amerika, og der var ikke langt fra tanke til handling, rejsen skulle selvfølgelig foretages med skib. Besætningen blev påmønstret, den enarmede Emil blev kaptajn, den Lange Arne udkigsmand, Hjul Otto betjente årene, medens Slå Hø Ejner var kok og altmuligmand. Fartøjet bestod af spisebordet, der blev placeret omvendt på stuegulvet, to bordben blev skruet af og benyttedes til årer, så var mn klar til afrejse.

Da krigen nys var overstået, foregik sejladsen med slukkede lanterner, forsigtigt ud gennem fjorden. Efter en tids sejlads, hvor al samtale blev hvisket og kursændring angivet ved tegn, blev der pludseligt råbt fra udkigsmanden. ”Pas på! mine forude”. Der var kommet en trækvind, som fik ilden til at blusse op bag marieglasset i kakkelovnen, og den røde glød fik udkigsmanden til at slå alarm. Kaptajnen gav omgående ordre til kursændring og Hjul Otto manøvrerede med årene, og fik drejet bordet rundt, men denne uventede manøvre fik Slå Hø Ejner til at miste balancen, han sad og fiskede agter, og tumlede overbord.

Alt blev kaos. Ejner fik fat i bordkanten og svang det ene ben ombord, det ramte Otto, og idet han drejede sig, for at se hvad der rørte sig, flammede det

op i kakkelovnen og skæret fik sømmene i Ejners sko, der gabte lidt, til at fremstå som et frygteligt gab på en haj. Otto slap omgående den ene åre, og med begge hænder knuget om den anden langede han uhyret én lige i synet, der hvor Ejners fod befandt sig. Et bordben slår hårdt, og skrig og skrål fortalte at angrebet fra havuhyret var blevet afvist.

Den tumult der opstod, blev observeret af et par tyske turister, der gik aftentur. De troede, at der var ved at ske et mord i det mørke hus, og ringede omgående til Alarmcentralen, hvilket vil sige vor lokale betjent Henry Jensen. Han kom til stede og fik den sårede på sygehus, hvor man konstaterede at Ejners fod var brækket.

Efterfølgende spurgte folk deltagende til det gipsprydede ben, selvom rygtet om det store Amerika eventyr var sluppet ud, men i krigens sidste tid med mange miner i de danske farvande, ja så var det jo billigt sluppet, men til Amerika kom de aldrig. Henry havde et værre hyr med at fortælle de tyske turister, hvad der egentlig var sket i det lille hus, men det være hermed gjort.

Denne artikel er tidligere publiceret i Ting og Tider 26, udgivet 2008 af Hals Museum og Museumsforeningen for Hals Museum.

Udgivet juni 2021 af Hals Arkiv på www.halsarkiv.dk